

Vad skiljer mellan spel för analys och spel för utbildning?

Johan Elg

Forskningsledare

Militärstrategisk utveckling

johan.erik.elg@foi.se

Agenda

- FOI Krigsspel
 - Forskning
 - Spelkompetens
- Spel för analys resp. utbildning
 - Forskningsfrågan
 - Metod
 - Resultat
- Frågor?

Foto: FOI

Min bakgrund

- 15 år vid Försvarshögskolan (FHS)

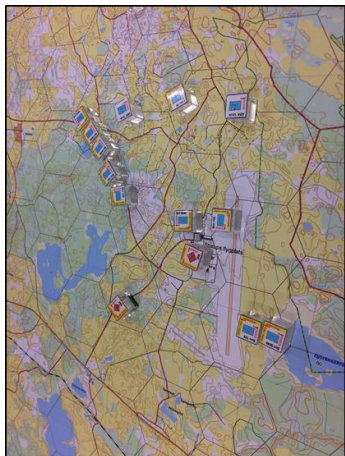
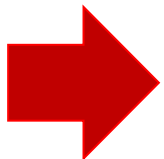

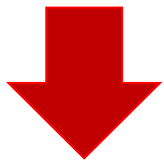
Foto: Johan Elg

***Wargaming in Military Education for
Army Officers and Officer Cadets***
King's College, 2018

UK Connections 2016

INSTRUCTOR BUY-IN

- 6,5 år vid Totalförsvarets Forskningsinstitut (FOI)

FOI Krigsspel

FoT FOI Krigsspel 25-27

- **På vilka sätt kan analytiska krigsspel bidra till väl underbyggda beslut?**
 - Vad är ett analytiskt krigsspel?
 - För vilka problem passar analytiska krigsspel?
 - Hur bör analytiska krigsspel genomföras?
 - Hur tillses att resultat från analytiska krigsspel tillvaratas?

FOI Krigsspel

Definitioner är nödvändiga, men...

Undvik att fastna i

”definitionskrigföring”

ANALYTISKA SPEL

Analytiska spel utgör en faciliterad och regelbaserad interaktiv aktivitet som inbegriper spelare, scenario och frågeställningar.

Syftet är att extrahera analyserbar information utifrån spelarnas expertis.

ANALYTISKA KRIGSSPEL

I ett analytiskt krigsspel fattar spelare beslut, som avdöms och ger konsekvenser, vilket föranleder nya beslut. Det finns en dynamisk motståndare som också fattar egna beslut. Det finns därför behov av avdömningar i ett analytiskt krigsspel.

SCENARIOBASERAD DISKUSSION

I en scenariobaserad diskussion kan det också finnas avdömningar, men det är sällan av central betydelse. Istället är fokus på en faciliterad diskussion med ämnesexperter och deras resonemang.

Inom FOI

Spelkompetens

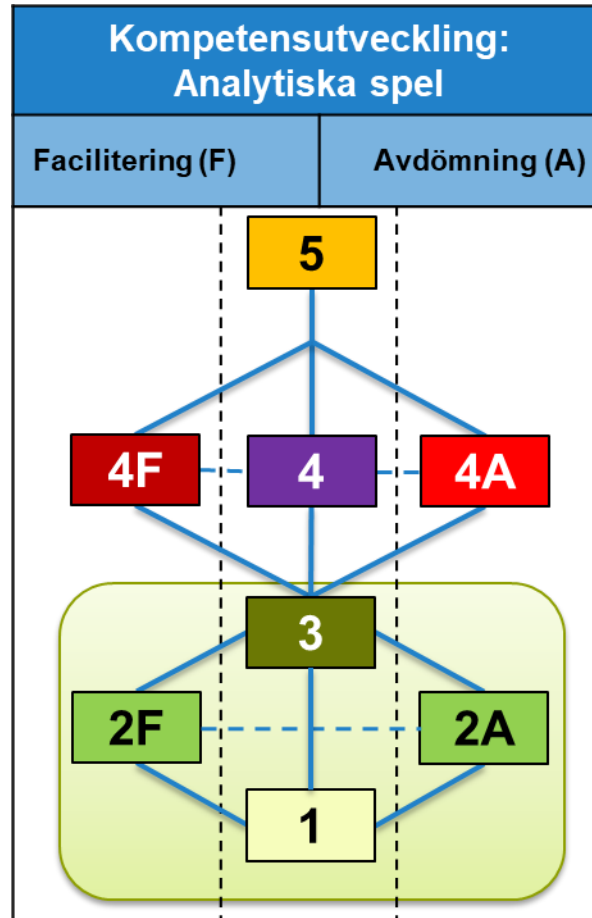

Foto: FOI

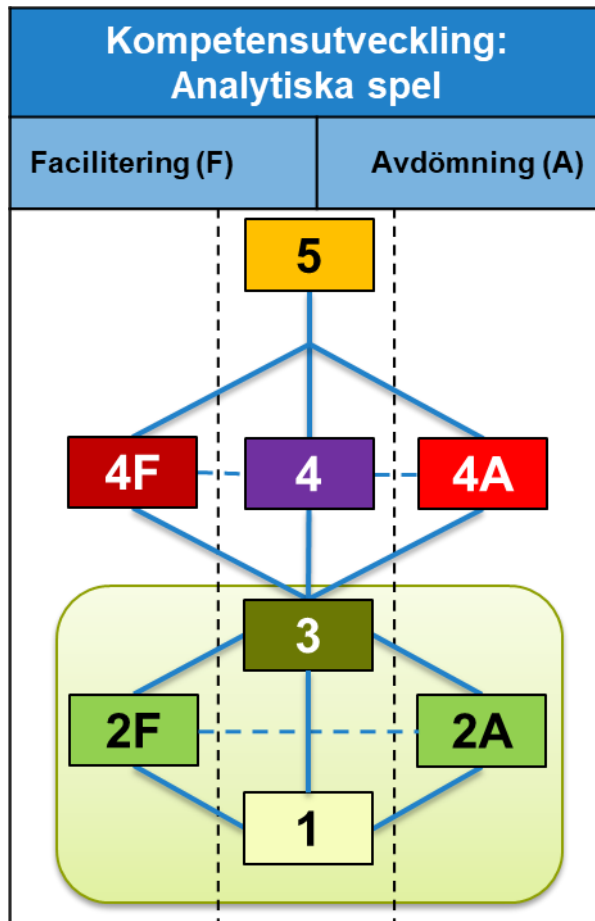
F = att muntligen leda en spelverksamhet så att spelets syfte uppnås

Mentorer och metodstöd

KVALITETSSPETS

Kan själva, med handledning, genomföra spel

BASPLATTAN

A = att utveckla och/eller använda avdömningsunderlag, eller utföra avdömningsbeslut, inom ramen för en vald avdömningsmetod

Varför analytiska krigsspel...?

Att krigsspela är avgörande för att förbättra kontextuell förståelse samt ge insikter för fortsatt analys.

- Det behövs expertis och förtroende för att förklara värdet av krigsspel för respektive projekt
- Det är **tidskrävande**: förberedelser, genomförande och efterarbete (analys)
- “Keep it simple”, men det är värt att experimentera med innovativa och tillämpliga spelmetoder

Tidskrävande...

- Återanvändning av spelverktyg?
- Inspireras av tidigare spelverktyg?

Foto: FOI

Exempel på ett spelverktyg

JOWG (Joint Operational WarGame)

- Utvecklat på uppdrag av NATO STO SAS-166 (2024)
 - Identifiera utmaningar i att krigsspela MDO (Multidomän-operation)

Kan ett krigsspel för utbildning användas för analys?

Bild: Academia.edu (AI)/Johan Elg

”Vilka är skillnaderna mellan ett krigsspel för utbildning och ett krigsspel för analys?”

”Analytical vs Educational Wargames: A Dichotomy?”
Wargaming Journal, Vol. 2, No. 1, 2025

Frågeställningar

- Vilka är de centrala krigsspelskomponenter som särskiljer ett spel för utbildning från ett spel för analys?
- I vilken utsträckning är dessa skillnader inkluderade i befintlig litteratur?
- I vilken utsträckning är det möjligt att använda ett spel för utbildning för analys?

Metod

- 1) Välj ett etablerat krigsspel för utbildning som torde kunna användas för analytiska syften
 - "Brädspel Mekaniserad Bataljon" BMBat (FHS ca 2011-2019)
- 2) Utforskande workshop med operationsanalytiker (OA)
 - Konkreta förändringsförslag: utbildning ➡ analys
- 3) Analys av befintlig litteratur

Respektive målsättning/frågeställning

- För utbildning:
 - Förbättra spelarnas förmåga att på bästa sätt använda en mekaniserad bataljon i ett högintensivt scenario, utifrån konceptet ”det tomma stridsfältet” och utbredning av olika drönare.
- För analys:
 - Vilken är den bästa användningen av en mekaniserad bataljon i ett högintensivt scenario, utifrån konceptet ”det tomma stridsfältet” och utbredning av olika drönare?

1. Krigsspel ("BMBat")

Foto: Johan Elg

1. Krigsspel ("BMBat"): komponenter

Komponenter	För utbildning	För analys
Målsättning	Utbildning	Analys
Scenario	Mech Bn vs Mech Bn	
Modeller och metoder	"Fem rum" (BatC-KompC)	
Databas (enheter etc.)	Vapen-tabeller	
Avdömningsunderlag	Rigida regler	
Avdömning	Facilitator med rigida regler	
Spelare	Officerare (students)	
Dokumentationsplan	After-action review (AAR)	

2. Workshop

Komponenter	För utbildning	För analys
Målsättning	Utbildning	Analys
Scenario	Mech Bn vs Mech Bn	
Modeller och metoder	"Fem rum" (BatC-KompC)	
Databas (enheter etc.)	Vapen-tabeller	
Avdömningsunderlag	Rigida regler	
Avdömning	Facilitator med rigida regler	
Spelare	Officerare (students)	
Dokumentationsplan	After-action review (AAR)	

2. Workshop

Komponenter	För utbildning	För analys
Målsättning	Utbildning	Analys
Scenario	Mech Bn vs Mech Bn	VARIATIONER
Modeller och metoder	"Fem rum" (BatC-KompC)	samma
Databas (enheter etc.)	Vapen-tabeller	MER NOGGRANNHET
Avdömningsunderlag	Rigida regler	MER NYANS
Avdömning	Facilitator med rigida regler	MER ÖVERTYGANDE
Spelare	Officerare (students)	Officerare (färdigheter)
Dokumentationsplan	After-action review (AAR)	FÖRE-UNDER-EFTER

3. Workshop → Resultat

Prio	Kategori	Bekymmer, i detalj
1	<i>Broadening</i> BREDDNING <i>Widening, Varying</i>	?
1	<i>Processing</i> BEARBETNING Före-under-efter	?
1	<i>Adjudicating</i> AVDÖMNING	?
2	<i>Opposing</i> MOTSTÅNDAREN	?

3. Workshop → Resultat

Prio	Kategori	Bekymmer, i detalj
1	<i>Broadening</i> BREDDNING <i>Widening, Varying</i>	Urval av spelare: behöver kompetens i både taktik och beslutsfattning. Lämpligt urval kan reducera bias. Scenario: enkelt, med signifikanta variationer.
1	<i>Processing</i> BEARBETNING Före-under-efter	Sätt det militära problemet i fokus och i rätt kontext. Dokumentera under hela processen. Bedöm även om krigsspel är en lämplig metod för att besvara frågeställningen.
1	<i>Adjudicating</i> AVDÖMNING	Det måste finnas en tydlig och kvalitetssäkrad avdömningsmetod. Till exempel, experter kan komplettera avdömningsunderlag, som i sin tur kan kopplas till en krigshistorisk dataanalys
2	<i>Opposing</i> MOTSTÅNDAREN	Den spelade motståndaren ska vara dynamisk (den får ej vara passiv) och ska beakta teknisk utveckling

3. Resultat

- I vilken utsträckning är dessa skillnader inkluderade i befintlig litteratur?

?

3. Resultat

- I vilken utsträckning är dessa skillnader inkluderade i befintlig litteratur?

Svar

Alla fyra kategorierna är i hög grad representerade i befintlig litteratur... tillsammans med mycket annat. Dessutom finns olika uppfattningar om avdömning samt om motståndarens roll.

3. Resultat

- I vilken utsträckning är det möjligt att använda ett spel för utbildning för analys?

?

3. Resultat

- I vilken utsträckning är det möjligt att använda ett spel för utbildning för analys?

Svar

Det går, men... för att uppnå ett giltigt resultat bör de fyra kategorierna beaktas!

Prio	Kategori	Bekymmer, i detalj
1	<i>Broadening</i> BREDDNING <i>Widening, Varying</i>	Urval av spelare: behöver kompetens i både taktik och beslutsfattning. Lämpligt urval kan reducera bias. Scenario: enkelt, med signifikanta variationer.
1	<i>Processing</i> BEARBETNING <i>Före-under-efter</i>	Sätt det militära problemet i fokus och i rätt kontext. Dokumentera under hela processen. Bedöm även om krigsspel är en lämplig metod för att besvara frågeställningen.
1	<i>Adjudicating</i> AVDÖMNING	Det måste finnas en tydlig och kvalitetssäkrad avdömningsmetod. Till exempel, experter kan komplettera avdömningsunderlag, som i sin tur kan kopplas till en krigshistorisk dataanalys
2	<i>Opposing</i> MOTSTÅNDAREN	Den spelade motståndaren ska vara dynamisk (den får ej vara passiv) och ska beakta teknisk utveckling

Frågor?

johan.erik.elg@foi.se

Bild: Academia.edu (AI)/Johan Elg

Prio	Kategori	Bekymmer, i detalj
1	<i>Broadening</i> BREDDNING <i>Widening, Varying</i>	Urval av spelare: behöver kompetens i både taktik och beslutsfattning. Lämpligt urval kan reducera bias. Scenario: enkelt, med signifikanta variationer.
1	<i>Processing</i> BEARBETNING <i>Före-under-efter</i>	Sätt det militära problemet i fokus och i rätt kontext. Dokumentera under hela processen. Bedöm även om krigsspel är en lämplig metod för att besvara frågeställningen.
1	<i>Adjudicating</i> AVDÖMNING	Det måste finnas en tydlig och kvalitetssäkrad avdömningsmetod. Till exempel, experter kan komplettera avdömningsunderlag, som i sin tur kan kopplas till en krigshistorisk dataanalys
2	<i>Opposing</i> MOTSTÅNDAREN	Den spelade motståndaren ska vara dynamisk (den får ej vara passiv) och ska beakta teknisk utveckling